

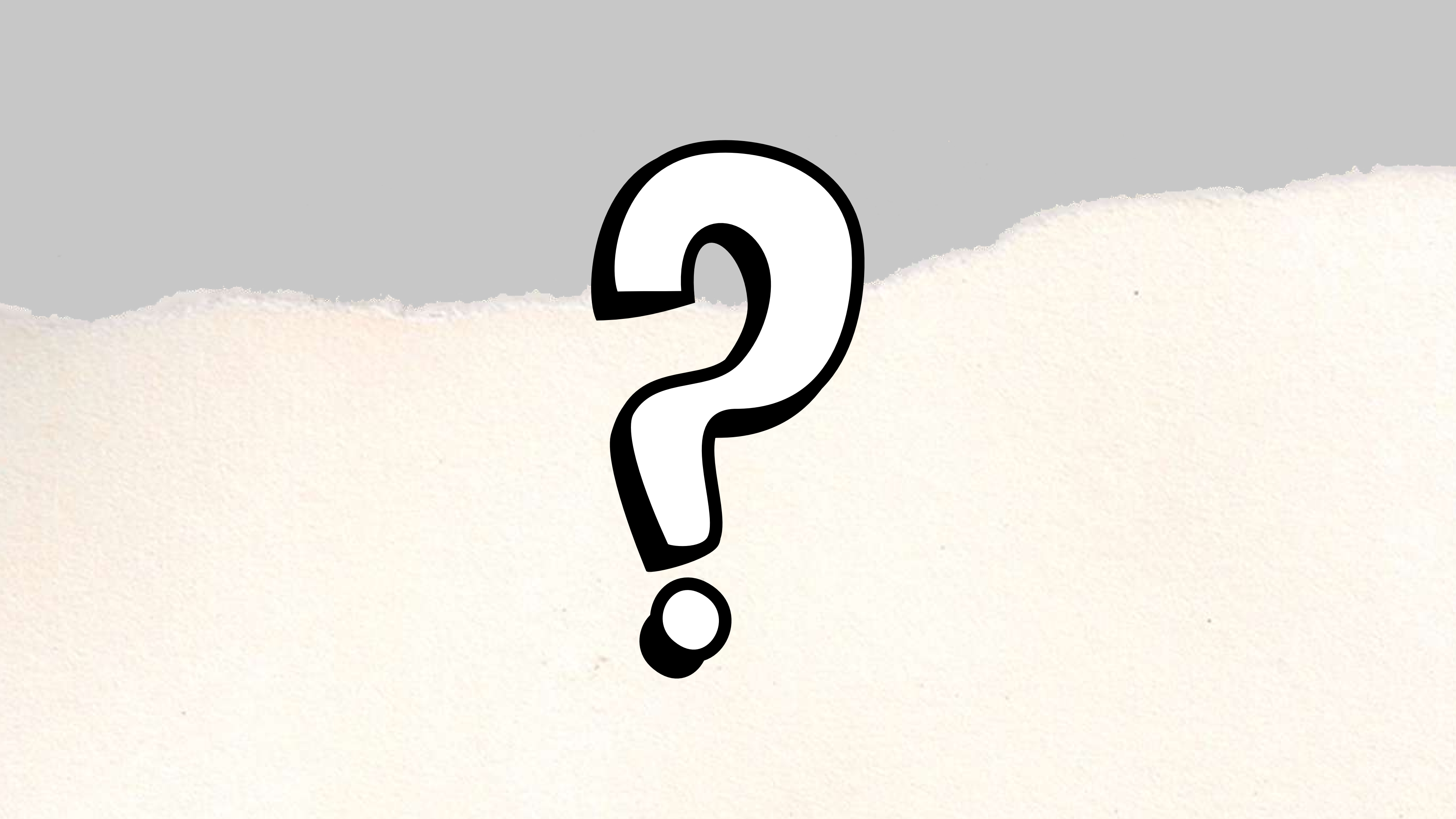

JA I MOJE CYFROWE NAWYKI.

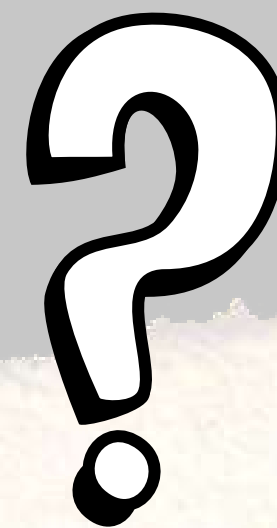
**ZANIM ZACZNIEMY
ROZMAWIAĆ O DZIECIACH**

Krzysztof Jaworski

 **Zachodniopomorskie Centrum
Doskonalenia Nauczycieli**

**Kiedy po raz pierwszy sięgasz po telefon
po przebudzeniu?**

**Kto decyduje o tym kiedy odkładasz
telefon?**

**Kiedy ostatnio usunęłaś nieużywane
aplikacje i wyczyściłaś ekran telefonu?**

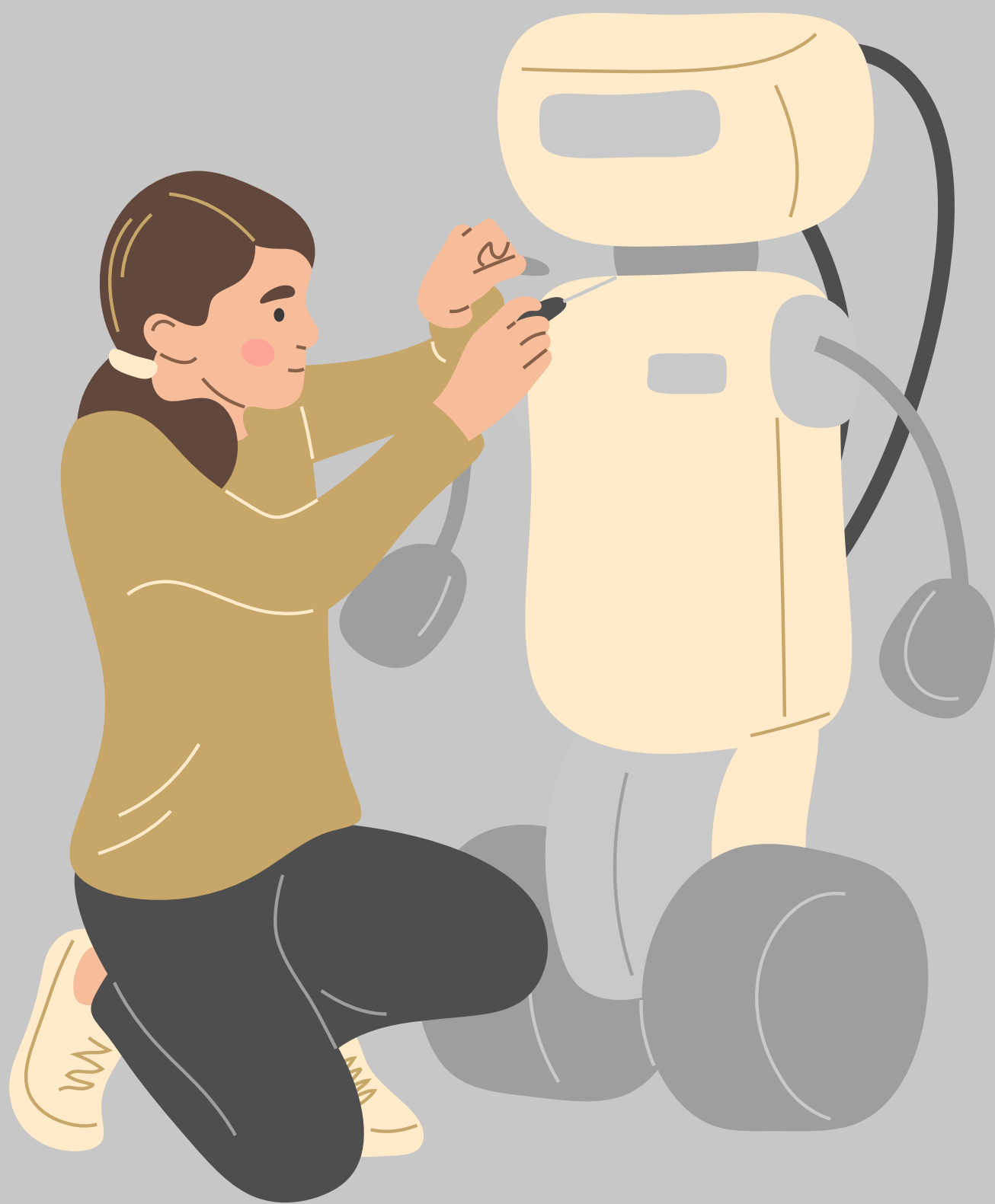
4-5 godzin dziennie

5000-100000

imię, nazwisko, pseudonim, adres e-mail, numer telefonu, wiek, płeć, język interfejsu, kraj, strefa czasowa, lokalizacja GPS, historia lokalizacji, adres IP, urządzenie, typ przeglądarki, system operacyjny, model telefonu, numer karty SIM, operator sieci, czas połączenia, częstotliwość logowań, godziny aktywności, długość sesji, tempo przewijania ekranu, kliknięcia, tapnięcia, liczba odsłon, liczba interakcji, kliknięcia w linki, czas zatrzymania się na danym poście, czas oglądania filmów, historia wyszukiwania, historia oglądania, historia zakupów, wyszukiwane hasła, ulubione treści, tematy zainteresowań, reakcje (like, love, angry, sad itp.), komentarze, liczba komentarzy, ton emocjonalny komentarzy, częstość udostępnień, rodzaj udostępnianych treści, hasztagi, używane filtry, treści oznaczone jako „ulubione”, dane o znajomych, struktura sieci społecznej, kto z kim wchodzi w interakcje, częstotliwość kontaktów, wiadomości prywatne (metadane: czas, odbiorca, długość, temat), czas odpowiedzi na wiadomości, treści czatów (w niektórych przypadkach analizowane automatycznie pod kątem bezpieczeństwa), zdjęcia, twarze na zdjęciach (rozpoznawanie obrazu), geotagi zdjęć, pliki EXIF, głos w nagraniach (analiza audio), rozpoznawanie emocji na podstawie wideo, ton głosu, ruch gałek ocznych (jeśli używany jest headset lub VR), mimika twarzy (np. w filtrach AR), dane biometryczne (przy uwierzytelnianiu), historia transakcji finansowych, dane o kartach płatniczych, preferencje zakupowe, dane o przeglądanych produktach, reklamy kliknięte, reklamy pominięte, efektywność kampanii reklamowych, dane z plików cookies, dane z pikseli śledzących, identyfikatory reklamowe (IDFA, AAID), logi z aplikacji partnerskich, dane o subskrypcjach, dane z gier i aplikacji połączonych, dane z urządzeń IoT (np. smartwatch, telewizor), czas bezczynności, dane z akcelerometru i żyroskopu (analiza ruchu urządzenia), poziom baterii, temperatura urządzenia, sieci Wi-Fi, z którymi się łączysz, Bluetooth, inne urządzenia w pobliżu, dane z czujników zbliżeniowych, dane o pobieranych plikach, dane o użyciu aparatu i mikrofonu, dane o kopiowaniu treści (clipboard), dane o otwartych aplikacjach w tle, dane z integracji kont (np. logowanie przez Google, Apple, Meta), dane o reakcjach na reklamy, dane o reklamach oglądanych do końca, dane o konwersjach (czy kupiono produkt), dane o tematach stron odwiedzanych poza platformą (via pixel tracking), dane z ankiet i quizów, dane o udziale w wydarzeniach, dane o subskrybowanych kanałach, dane o playlistach, dane o długości i częstotliwości sesji wideo, dane o prędkości przewijania treści, dane o powrocie do danego posta, dane o dźwięku (głośność, włączone/wyłączone), dane o preferencjach językowych treści, analiza nastroju (sentiment analysis), dane o stylu pisania (lingwistyczny fingerprint), dane o błędach ortograficznych, używanych emotikonach, tonie emocjonalnym wypowiedzi, dane o reakcjach na wiadomości innych, dane o przeglądanych profilach, czasie spędzonym na profilach innych osób, dane o liczbie powiadomień otwieranych, dane o rodzaju treści powodujących reakcje emocjonalne, dane o poziomie aktywności w grupach, dane o uczestnictwie w wyzwaniach lub trendach, dane o ustawieniach prywatności, dane o sposobie korzystania z funkcji bezpieczeństwa, dane o użyciu VPN, dane o modelu zachowań (behavioral profiling), dane o stylu poruszania się w aplikacji (gesture pattern), dane o preferowanym czasie korzystania, dane o rytmach dnia i nocy, dane o miejscu pracy lub nauki (jeśli ujawnione), dane demograficzne wnioskowane algorytmicznie (wiek, status rodzinny, dochód, wykształcenie, poglądy polityczne, orientacja seksualna).

Zakres koncentracji uwagi

Pamięć robocza

Regulacja emocji

Proces uczenia się

Jakość relacji

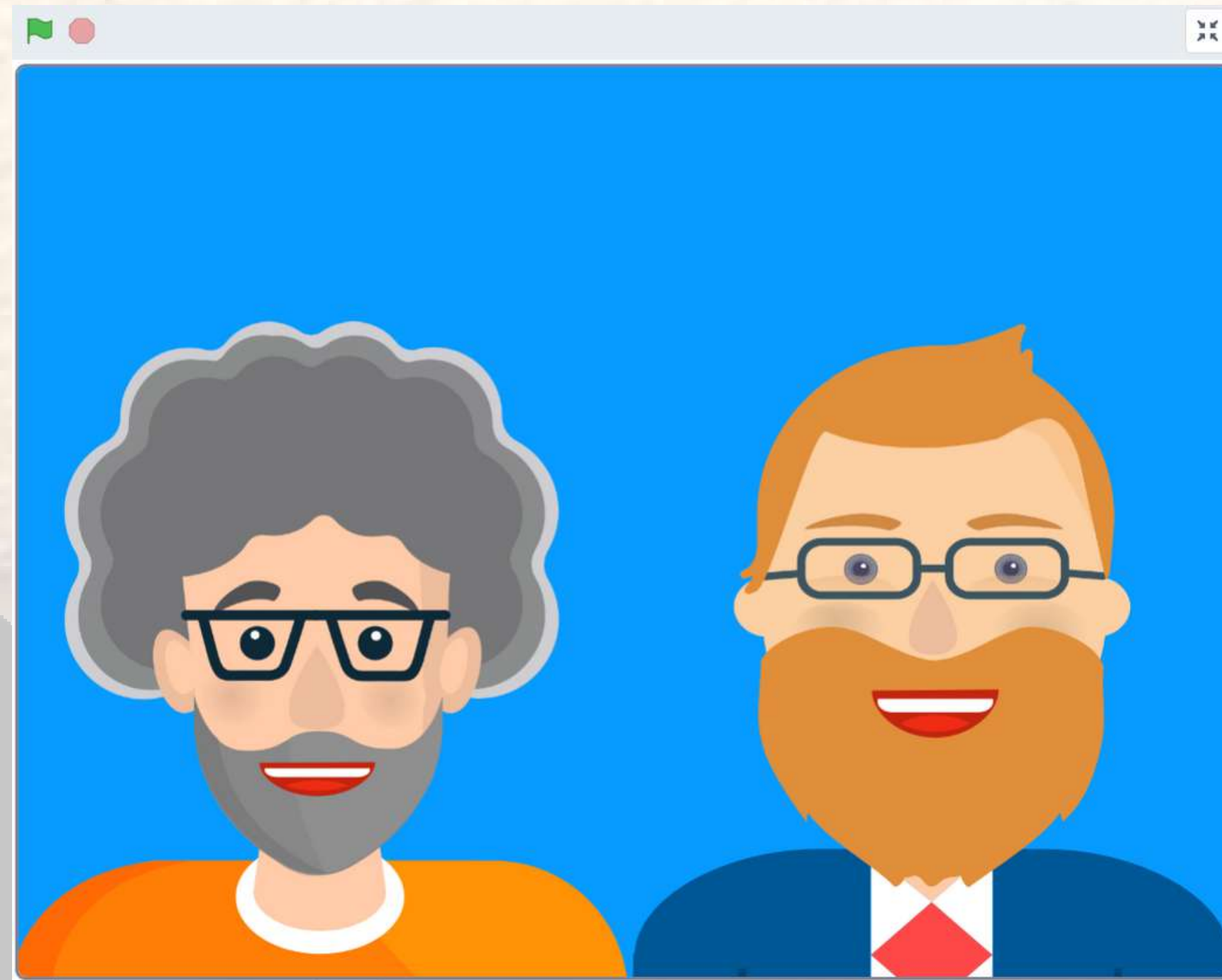
Samoocena

Rytm dnia

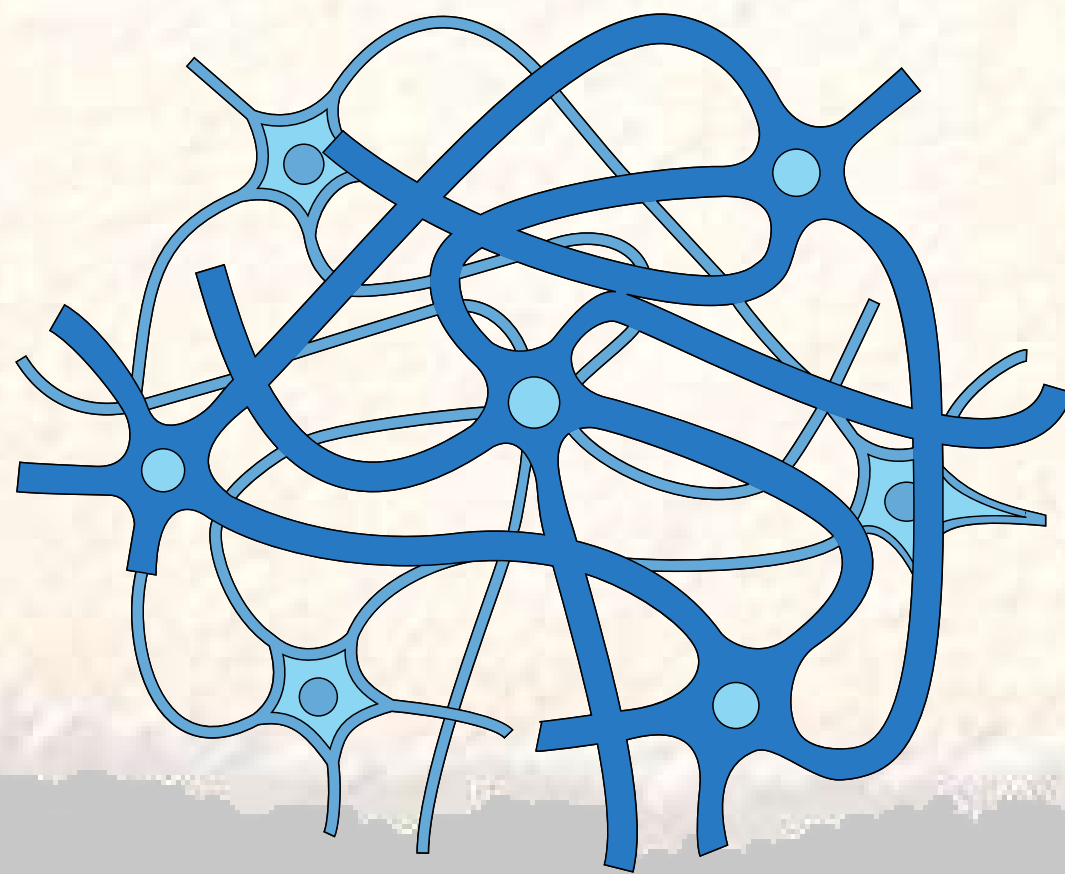
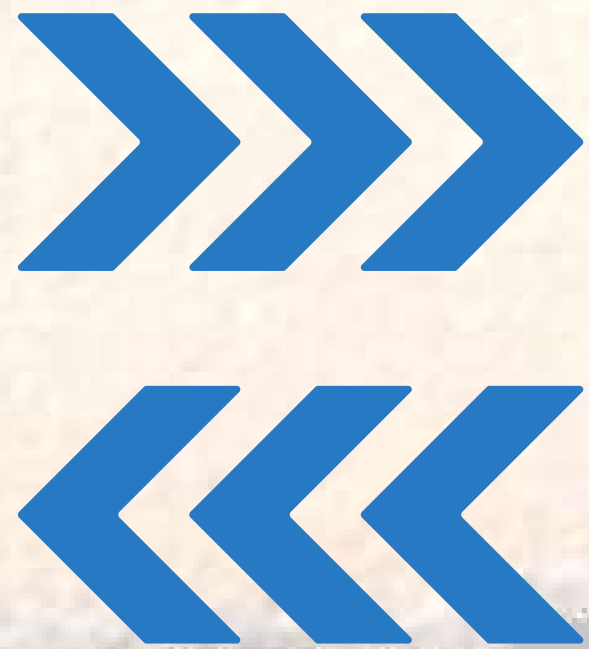
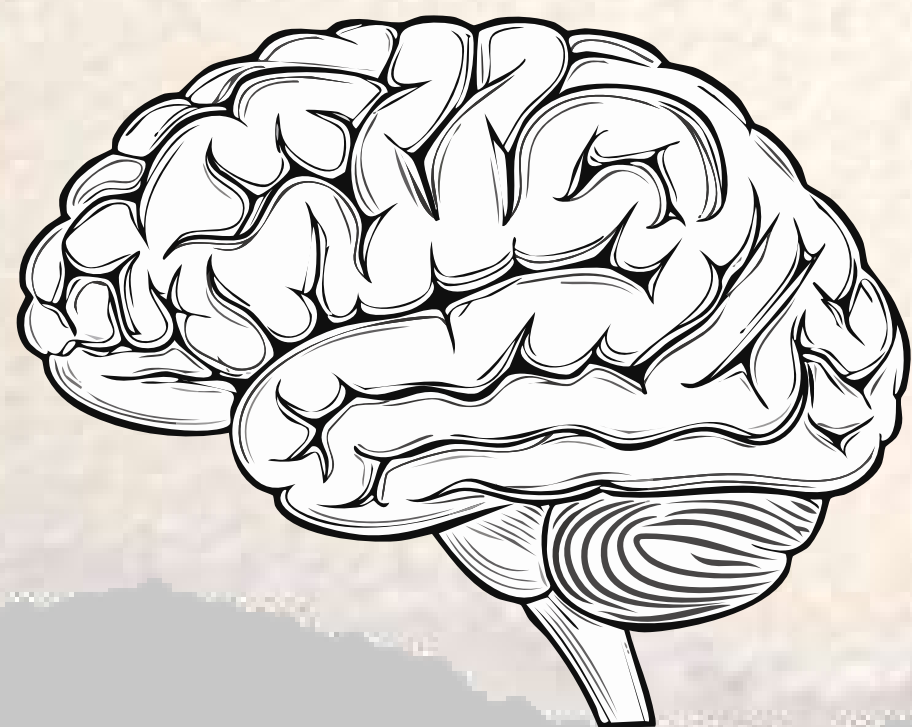
...

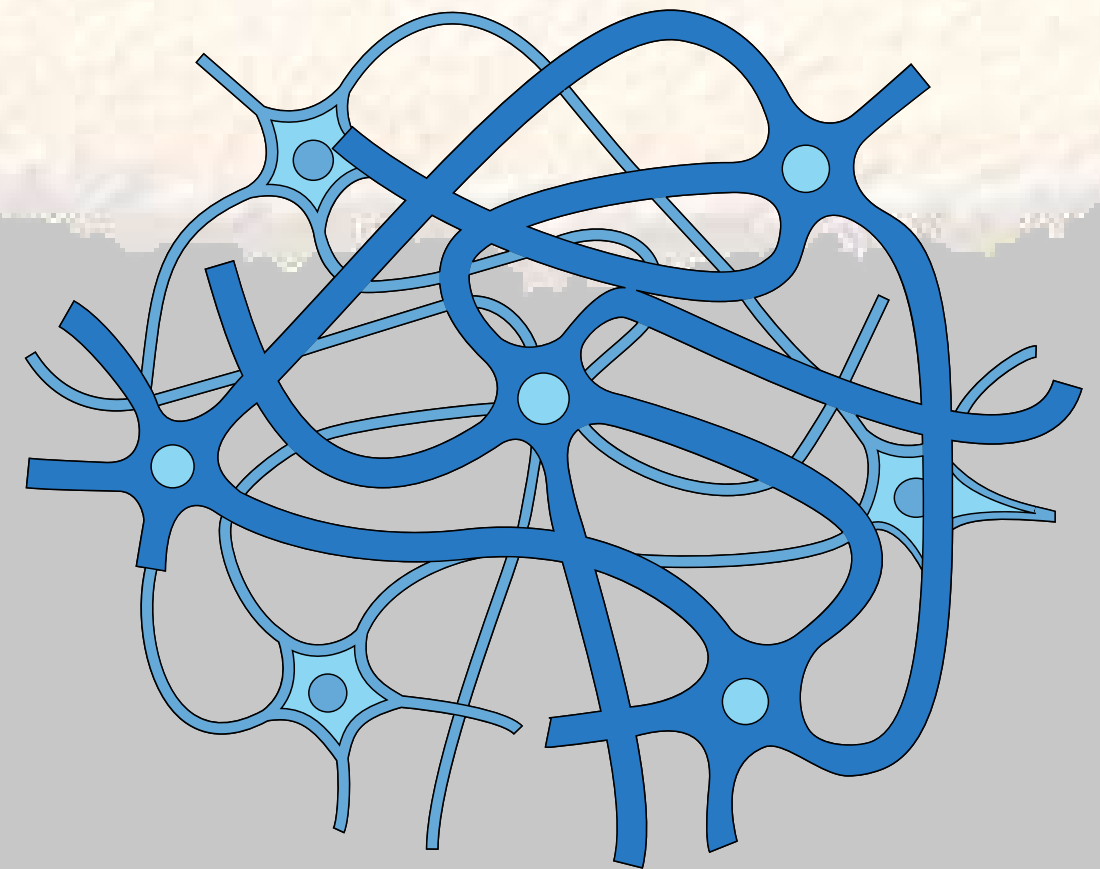
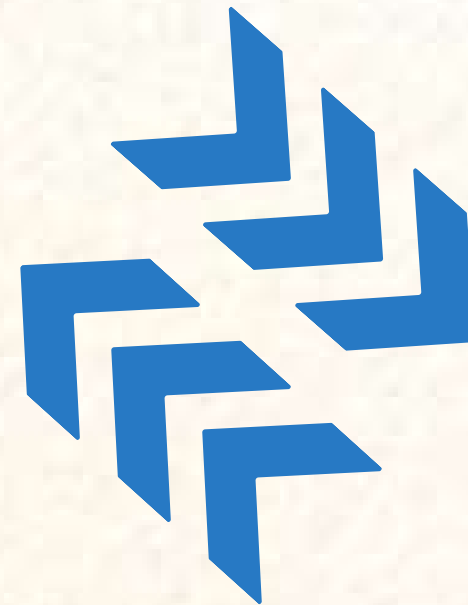
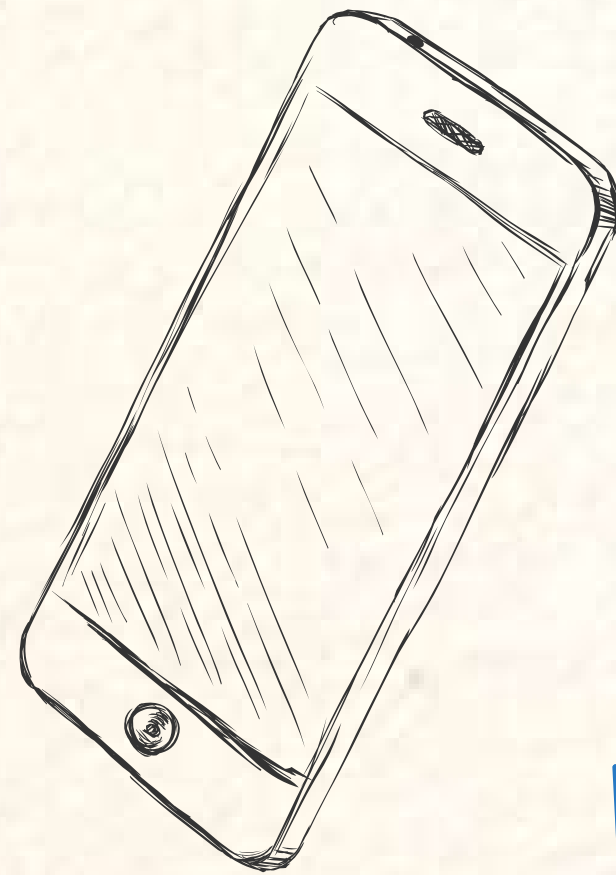
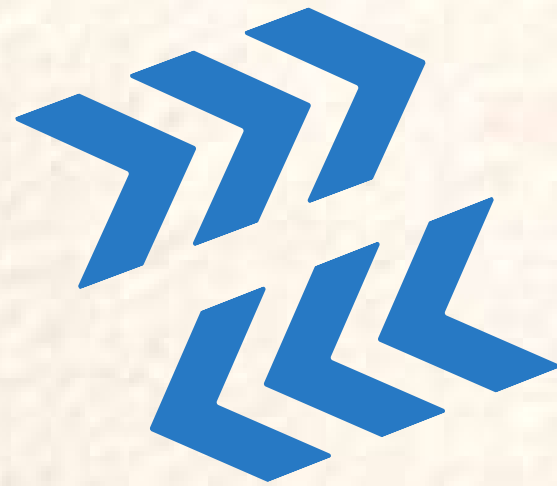
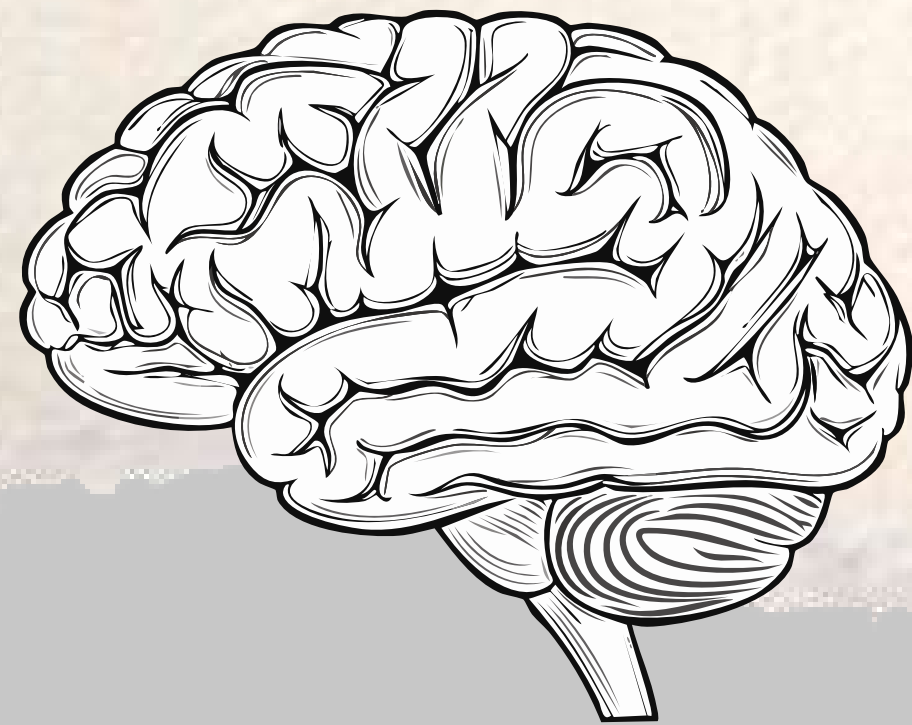
**“To nie komputery będą programować dzieci.
To dzieci będą programować komputery.”**

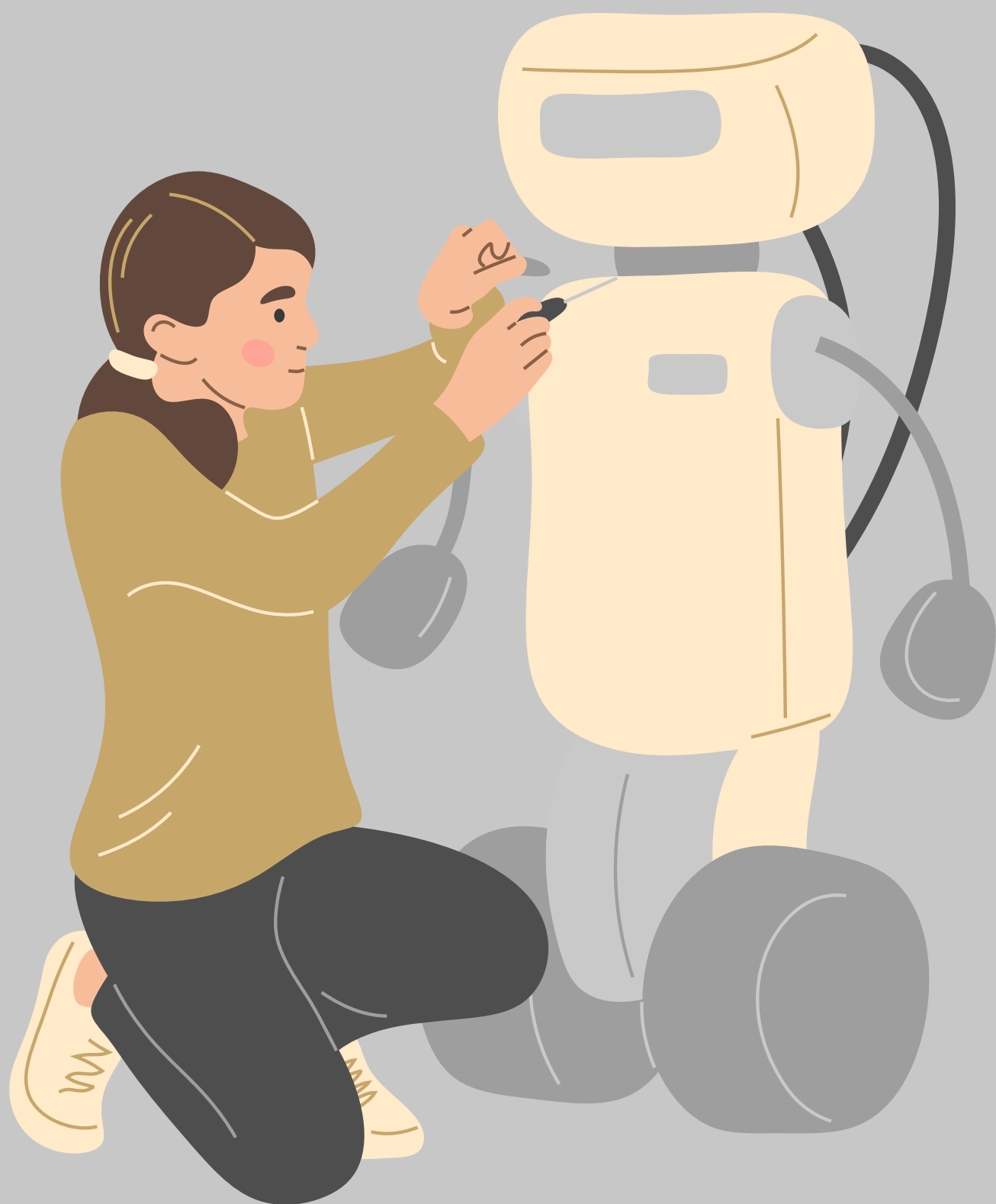
**Mitchel
Resnick**

**Seymour
Papert**

Drogowskazy (Guiding Stars):

- kreatywność: wspieranie autoekspresji;
- sprawczość: zapewnienie, że władza decydowania i dokonywania wyborów pozostaje w ludzkich rękach;
- równość: umożliwienie wolnego, sprawiedliwego, inkluzywnego i dostępnego udziału;
- wspólnota: podkreślenie znaczenia ludzkich więzi i współpracy.

Granice (Lines in the Sand):

- bezpieczeństwo: zapobieganie szkodliwym treściom;
- etyczność: ochrona danych użytkowników;
- przejrzystość: zapewnienie dostępu do informacji o sposobie działania technologii;
- skoncentrowanie na człowieku: unikanie działań podważających ludzką sprawczość i relacje międzyludzkie.

**BUDUJ ŚWIADOMOŚĆ
EKSPERYMENTUJ
SPRAWDZAJ
PODDAWAJ W
WĄTPLIWOŚĆ**

DLACZEGO TO WAŻNE?

**ZAPLANUJ JEDNĄ MAŁĄ RZECZ
I SPRAWDŹ CO SIĘ ZMIENI**

(...)

Dziecko ma
sto języków
sto rąk
sto myśli
sto sposobów myślenia
bawienia się, mówienia

Dziecko ma sto języków
(i jeszcze sto, i sto, i sto kolejnych),
lecz kradną mu dziewięćdziesiąt
dziewięć.

Loris Malaguzzi